

Francesc Orella dóna vida a Ròmul, l'emperador fictici que ocupa el poder amb el desig d'enderrocar-lo des de dins

'Ròmul el Gran', l'emperador de les gallines

Toni Vall

El TNC estrena l'obra de Dürrenmatt dirigida per Carles Alfaro i protagonitzada per Francesc Orella en el paper d'un emperador grotesc que pren decisions de govern en funció de si les seves gallines ponen o no.

Ròmul és l'emperador de Roma i desenvolupa una feina de tanta responsabilitat amb una actitud no gaire ortodoxa: es refia més de les seves gallines que dels seus súbdits i consellers. Pren importants decisions que afecten el destí de l'Imperi d'acord amb l'afany ponedor gallinaci i la seva filosofia de govern és perfectament coherent amb les seves intencions quan esdevé emperador: ocupar un poder en el qual no creu i fer l'impossible per enderrocar-lo.

Ròmul el Gran va ser escrita el 1948 pel dramaturg suís Friedrich Dürrenmatt, que es va inventar un emperador fictici per donar cos a una obra -la tercera de la seva trajectòria- sobre el poder polític, l'arbitrarietat i conceptes com la responsabilitat i la negligència. El mateix autor la va qualificar de "comèdia històrica no gens històrica".

Aquesta és la primera vegada que Dürrenmatt puja a l'escenari del Teatre Nacional de Catalunya i ho fa amb una companyia de disset actors encapçalada per Francesc Orella en el paper de Ròmul, amb la traducció de Feliu Formosa i la direcció de Carles Alfaro. Feliu Formosa explica que estem davant d'un autor "curiós" del qual sovint s'ha menystingut la vàlua, sobretot per comparació amb Brecht, però que és "extraordinàriament vigent, un provocador que evita sempre el didactisme que tot sovint apareix en l'obra de Brecht". Per la seva banda, Carles Alfaro explica que *Ròmul el Gran* és "una peça endimoniada, que barreja tots els gèneres: el vodevil, la comèdia, la farsa i la tragèdia i té flaires de diversos autors com Shakespeare, Txékhov i Strindberg". Per Alfaro, Ròmul és "un visionari que no tem la mort, un personatge estrany del qual el que millor el descriu és que no sabem ben bé què està fent". Tant Alfaro com Formosa recorden que el to de l'obra és clarament tragicòmic, ja que els diàlegs són irònics i punyents malgrat que la narració acaba desembocant en un context tràgic. En aquest sentit, val la pena recordar el que el mateix Dürrenmatt pensava a l'entorn de la dialèctica entre els dos gèneres. Per ell, la tragèdia no s'adequava a l'època que vivia i només la comèdia li feia justícia, una comèdia que calia derivar, a més a més, cap a la farsa.

Sobre aquest treball amb els gèneres, Alfaro concreta que ha estat molt complicat trobar el to del muntatge: "Volíem evitar en tot moment la caricatura, per això hem buscat que l'humor de l'obra sigui sempre representatiu de la humanitat dels personatges". I sobre l'esperit de l'autor afegeix: "És un autor perversament intel·ligent, amb un pessimisme molt lúdic que despulla els seus personatges i els deixa en ridícul".

Francesc Orella destaca que Ròmul és un personatge molt estimulant, amb moltes capes i "barreja la lucidesa amb l'agressivitat i els tics absolutistes". Al costat d'Orella, hi ha setze actors més entre els quals Teresa Va de Luis i Carles Era evident que tinguessin una p protagonistes i u

...tge calia que les gallines
...t que hi ha setze gallines

